

видиме начало за развала; а още повече тая развала са сръща въ грамотите отъ 13-ятъ вѣкъ. Но старославянското книжевно нарѣчие не съвсѣмъ е било заборавено и послѣ завоеванието на Бѫлгария отъ турците: то са е съхранило като официаленъ езикъ при дворовете на влашките и албанските (напр. при Юрия Кастроита или Скандеръ-бяя въ 1459 и слѣд.), но въ това време то силно вече са измѣнило отъ чуждите влияния. Нѣкои памѣтници отъ 16 и 17-то столѣтие ни доказватъ, че въ онова време народната рѣчъ почти ни най-малко вече са не отличава отъ днешниятъ бѫлгарски езикъ, — който е изгубилъ множество форми, който е обѣднялъ и който е изуродуванъ (?) до такава степень, щото даже и на учените са е чинило съвсѣмъ невѣроятно, щото тоя разваленъ езикъ да е билъ нѣкога си най-ближната вѣтва на онзи езикъ, — ако не тоя сами езикъ, — на когото са писале Кирилъ и Методий *).

За оные наши читатели, които желаятъ да са опознаятъ по-отлизо съ древниятъ периодъ на ста-

ятъ езикъ, то тие би трѣбalo да го оставатъ не въ по-късните епохи, а при Симеона и Самоила, когато династията е била силна и когато нейното участие въ литературата е било голѣмо. Ние мислимъ, че измѣнението на нѣкои граматически форми, което са срѣща въ по-новите времена въ славянскиятъ езикъ, е произлѣзло по тие сѫщи причини, по които сѫ съ развалияле (развивале) и измѣняле и сичките други сѫществуващи езици. Ред.

*). Ако единъ народъ живѣе, то живѣе и неговиятъ езикъ. Трѣба да кажеме и това, че подъ ясното небе не сѫществува такавъ езикъ, когото би било възможно да нарѣчеме разваленъ и изуродованъ. Езиците могатъ да бѫдатъ бѣдни, но не развалини, Ред.